

VRIESCHE COURANT

D O N D E R D A G

D E N 21 J U L Y.

E N G E L A N D.

VERVOLG VAN LONDEN van den 18 Juny. (Over Frankryk.) Het Ministerie voedde sedert lang hoop op eene verandering van Systema van de zyde van het Cabinet van Petersburg, of op eenen opstand in Rusland, het deed zelfs zyne hoop onder het algemeen voorzekerheid doorgaan; doch de laatste Brieven van Riga hebben tot den laatste schyn van hoop doen verdwynen. Het moeilijste jaargede, de Winter, is te Petersburg voorby gegaan zonder de minste Onlusten, en de Russische Kooplieden ziende, dat de Handel ter Zee opgestopt is, hebben de ingeving en de wyze inlichtingen der Regeering gevolgd, zich tot den Handel te Land wendende, waarvan de middelen trager en langzamer, maar ook veel voordeliger en kostbaarder zyn, en zy hebben tegenwoordig groote Correspondentien van Trafiek of van Wissel geopend met Zwitserland, Saksien, Oostenryk en voornamelyk met Frankryk. Eene moeilijke, andere omstandigheid is, dat men met de grootste strengheid de Rekening der Engelsche Factory opmaakt, en dat men geen haast schynt te willen maken met de vereffening der Schulden, welke onze Kooplieden op de Regeering of op particuliere Russen hadden.

De Koning heeft voor eenige dagen een groot Lever gehouden; maar daar het getal der Gezaaren van vreemde Minderheden byna op niet uitkomt, heeft men ten einde, den weinigen toevloed, die by deze plechtigheid, welk weleer zo luisterryk was, gevonden wordt, minder gevoelig in de oogen van Z. M. en van het Publiek te maken, aan Z. M. al de Onderluitnants, die van Corps verwisselen, de nieuw benoemde Capiteins, de Vice-Admirals, die hunne Vlag gaan ophysen aan boord van eenig Schip, of de Baronnets die trouwen voorgesteld.

De Collonel Murray, Chef van den Staf der Legers, onder bevel van Sir John Moore, en door dien Generaal afgezonden om informatie van het Cabinet te haalen, be trekkelyk tot de ontstane verschillen tusschen den Koning van Zweeden en den Chef van het Engelsche Leger, is weder naar Gothenburg gekeerd met de depêches der Ministers.

Deze Regimenten, uitmakende een gedeelte der geenen, die tot de verdediging van Sicilien dienen, zyn aan Boord van Transportfchepen ingescheept en naar de Kusten van Spanjen gezevend.

D U I T S C H L A N D E N H Y O R L O G E N E L A N D E N.

DANTZIG den 25 Juny. De Courant dezer Stad behelst het bericht, dat de Fran sche Kaper *Tiffé*, te Straalsfond uitgerust, en gevoerd door Capt. *Desmolandes*, eenige dagen in onze Haven was, om zyne Masten te repareren; en den 14 dezer van daar vertrok, op bekomen tyding, dat een gedeelte van een Convoy, van Gothenburg uitgelopen, zich naar onderscheiden Havens der Oostzee, en vooral naar de Pruisische stond te begeven. De Capitein wist, dat dit Convoy onder bescherming van een Engelsch Oorlogschip zeilde, maar zelf makende op de goede gezindheden van zyn Scheepsvolk, en slechts met zyn moed en zyne begeerte tot vervul ling van zyn last te raade gaande, liep hy toch uit, en kwam op den derden dag weder binnen met zeventien Prizen, waarvan zes zeer ryk geladen, en doet hem op de hoogte van Pillau, drie à vier uren van het Land, genomen. Die Schepen zyn: *Robert*, Capt. *J. Afters*, van Gothenburg, met Koolen, Zuiker, Koffy, Brandewyn, enz.; *de Freundshaft*, Capt. *J. H. Reymus* en *die Unternehmung*, Capt. *W. Rohda*, beide van Gothenburg, met Rilm, Zuiker, Koffy, Indigo en Karoen; alle drie Konings bergers; verder het Amerikaansch Schip *la Rochelle*, Capt. *W. Davids*, van Philadel phia, met dito; het Kniphauser Schip *Uranus*, Capt. *F. Kalm*, van Gothenburg, met dito; het Bremer Schip *Krone*, van Varel, Capt. *G. Geordes*, van Bremen, met dito dito, en het Dantziger Schip *Concordia*, Capt. *Kym*, van Londen, met Ballast.

WEENEN den 2 Juny. De Staats-Conferentien te Baden, alwaar de Keizer zich thans bevindt, duuren nog steeds voort, en men hoopt, dat onder het bestuur van den dirigeerenden Staats-Minister, Graave von *Zinzendorf*, de tot hier toe plaats heb bende daaling van den Wisselcours zeker zal verholpen worden. Men heeft dus ook reeds Conferentien met de aanzienlykste Bankiers gehouden, om onzen Cours omhoog te helpen; waarvan het gevolg geweest is, dat het Conventiegeld, 't welk reeds op 260 per Cent stond, weder op 230 gedaald is. — Men wil op den duur, dat de Finantie-Minister, Graaf von *Zichy*, om zyne demissie verzocht heeft, en daar voor een andere Post zou bekomen.

FRANKFORT den 10 Juny. Men schryft uit Berlin, dat dezen Zomer de nadeelige invloed, welken de tegenwoordige staat van zaaken op die Hoofdstad heeft, zeer blykbaar is. Behalven des Zondags ziet men alle Wandelingen ledig, en dezelve zou den nog doodfcher zyn, wanneer de 15 à 20,000 Francken, welke daar liggen, die niet nog wat verlevendigen. Rytuigen en Paardryders zien men byna niet meer; elk gaat te voet, en wie nog ryden kan, verlaat de Stad. Men kan uren lang onder de Linden gaan, zonder een enkel Rytuig te zien; daar die Wandeling anders zo woelig met Koetzen was. De Schouwburg is op den duur zo ledig dat men dien tegen den Winter zal moeten sluiten. De Fabrieken staan geheel stil, schoon het ge vrag naar Goederen aanmerklyk is; maar uit hoofde van den hoogen prys der grond stoffen durft niemand veel in voorraad laten werken. Verstofften vinden dus ook weinig aftek, en kunnen niet dan met schade te Gelde worden gemaakt. De mees te aanzienlyke en veele mindere Staats-Ambtenaaren, benevens alle Gepensioneerden zyn zonder betaling, ook Weduwen en Pupillen; 's Lands Interesfen worden mede niet voldaan; en van de Huishuur blyft door de lkwartiering en Oorlogslasten niets overig. Het contante Geld der ryken is ten deele verteerd, ten deele in Contribu tien en Geldleeningen verfmolten; en wie kan het getal der stille Huis-Armen bepaalen?

Men leest in onze Nieuwspapieren het volgend, over Hamburg publiek geworden stuk, zynde eene

NOTA van den Heer DE CHAMPAGNY, aan den Heer Kardinaal CAPRARA, Legaat van den Paus, te Parys, in dato den 3 April.

De Ondergetekende, Minister der Buitenlandfche betrekkingen van Z. M. den Keizer der Francken, Koning van Italiën, heeft onder het oog van Z. Keizerl. Maj. gebragt de Nota van Z. Em. den Kardinaal *Caprara*, zynde hy belast daarop het vol gend Rapport te doen: de Keizer kan het beginzel niet erkennen, dat de Prelaten geene Onderdanen zouden wezen van den Souverein des Koningryks, in hetwelk zy geboren zyn. Betreffende de tweede vraag, te weten: „dat geheel Italiën, Rome, Napels en Milaan eene offensieve en defensieve linie moeten uitmaken, en onlusten en den Oorlog van het Schier-Eiland te verwoyden;” daarvan zal de Keizer nooit afzien. Zo de H. Vader tot dit voorstel wil toetreden, dan is alles ge schikt; weigert hy dit, dan geeft hy, door dit besluit, te kennen, dat hy in geene schikking treden wil; dat hy den Vrede met den Keizer niet wil, en dat hy hem den Oorlog verklaart. De eerste uitslag van den Oorlog is de verovering, en het eerste gevolg der verovering is de verandering van regeering. Dan, zo de Keizer genoodzaakt is met Rome in Oorlog te zyn, is hy dan ook niet in de noodzakelyk heid, om het te bemeesteren, de Regeering er van te veranderen, en eene in des zelfs plaats te stellen, die, met het Koningryk Italiën en Napels, eene gemeene zaak tegen den gemeenen Vyand uitmaakt? Wie waarborgt hem, zonder dat, de rust en de zekerheid van Italiën, wanneer deze twee Koningryken door eenen Staat worden van een gefcheiden, waarin de vyanden zeker zyn van onthaald te worden? De H. Vader, door de veranderingen, welke noodzakelyk zullen zyn, in geval hy by des zelfs weigering volhardde, zal niets van deszelfs Geestelyke regten verliezen; hy zal Bisshop van Rome blyven, gelyk zyns voorgangers zulks in de acht eerste Eeuw en onder Karel den Groeten waren. Nogtans zou Z. M. met veel leedwezen zien, dat de onbedachtzaamheid, de hardnekkigheid en verblindheid het doel en het oogmerk der Staatkunde en der verlichting vernietigen zouden.

Op hetzelfde ogenblik, dat de Ondergetekende het bevel bekomt, om dit antwoord aan Monsignord den Kardinaal *Caprara* te doen toekomen, ontvangt hy de Nora, met wel ke hem Z. Em. in dato den 20sten Maart, heeft verëerd. Deze Nora heeft twee oogmer ken. In de eerste plaats kondigt zy aan de ophouding der volmagten van den Legaat van den H. Stoel, en maakt zulks bekend tegen het gebruik en de gewone formaliteiten, en juist met den aanvang der goede week, een tydfchip, waarop het Hof van Rome,

indien het nog met den waren geest van het Evangelie bezielde was, moest zoeken de geestelyke hulp te vermenigvuldigen, en het voorbeeld te geven, om de heidra onder de Christenen te prediken. De Kerk van Frankryk keert tot de onschendbaar heid harer Leere terug; zy zal by voortdoring den Catholyken Godsdienst in Frankryk handhaven, en de Keizer zal steeds zynen roem doen bestaan, in denzelfen te verdedigen en te doen eerbiedigen.

Het tweede onderwerp der Nota van Z. Em. den Kardinaal *Caprara* is het verzoek zynor Paspoorten als Ambassadeur. Z. M. ziet met leedwezen dit formel verzoek om Paspoorten, hetwelk, volgens het gebruik van deze laatste tyden, niet eene wa re Oorlogsverklaring gelyk staar. Rome is dus met Frankryk in Oorlog, en in des zen toestand van zaken heeft Z. M. de bevelen moeten geven, welken de rust van Italiën noodzakelyk maakte. Het besluit, door het Hof van Rome genomen, om juist tot die Vreedebreuk een tydfchip uittekiezen, waarop het Hoogstdeszelfs wapen als vermogender kan aanmerken, doet nog andere uitersten van zyn kant wachten; doch de verlichting der Eeuw zal er het uirwerkzel van beletten. Men zal het Wee reldlyke niet meer met het Geestelyke verwarren. De Koniglyke waarigheid, door God zelven geheiligd, is boven alle andere verheven.

HAMBURG den 12 Juny. De Noordsche Brieven behelzen generel belangryke Oorlogs berichten; maar wegens het voor eenigen tyd te Elzeneur opgebragte Knip hauser Koffschip, verneemt men thans, dat het met volledige Franfche Papieren was voorzien, en voorges van Bourdeaux te komen; doch by het vinden der echte En gelsche Papieren, tusschen het Brandhout, met een Engelsche Permissie-Brief, en onder Engelsch Convoy uitgezeild, bleek dat het van Plymouth kwam, voor Engelf che Rekening geladen, en naar Pillau bestemd was, met 900 Oxhoofden Wyn, en 300 Oxhoofden Brandewyn. De Kaper, die dit Schip nam, is een eigendom van de Wed. *Holen en Comp.* te Kopenhagen.

E W E E D E N.

GOTHENBURG den 1 Juny. Men heeft hier de tyding ontvangen van een hevige gevegt, het welk men verzekert tusschen onze Oorlogs- en Scheeren-Vloot, onder den Admiraal *Cederström* en de Russische Flotille by *Sweborg* voorgevallen te zyn. De officieele byzonderheden van het verlies, welk de Vyand geleden zou hebben, staan te wagten.

D E N E M A R K E N.

ELZENEUR den 3 Juny. Gister kwam hier een Engelsche Parlementair aan, heb bende aan Boord den Capitein *Jessen* en 120 andere Krygsgevangenen van de Equipa gie van het Linieschip *Prins Christiaan*. De Capitein *Jessen* werd met groot vreugde geroep van onze Kanonneerfloepen ontvangen. Onder de Krygsgevangenen bevon den zich 13 Pruisische Chirurgyen, die door de Francken gevangen genomen zyn de, in dienst van Denemarken waren gegaan om in het Leger van Noorwegen ge bruikt te worden.

De Engelschen zyn nog niet ontscheept; er lopen geruchten, die meest ouwaarfchya lyk zyn, omtrent derzelve bestemming.

KOPPENHAGEN den 5 Juny. In den nacht van den 26 der voorleden Maand kwa men eenige Engelschen by Ryfingen en Fuhnen aan Land en itaken een geftrand Schip in brand; maar een Detachement Spaanfche Cavallery toegeschoten zynde, waren zy genoodzaakt, de vlugt te nemen.

Men rekent 30 tot 40 Schepen, geladen met Koorn, welken de Zweeden tusschen Noorwegen en Juland genomen hebben.

Zedert dat de Zweeden in Noorwegen gerukt zyn tot op den 10 Juny, zyn er in alles 4 Staf-Officiers, 26 Officiers en 1022 zo Onder-Officiers als Soldaten gevangen gemaakt. Verder hebben de Zweeden verloren 2 Mortieren en 2 stukken Kanon.

Heden verfpred zich het gerugt, dat de Engelsche Transportvloot van Gothenburg onder zeil was gegaan.

F R A N K R Y K.

PARYS den 12 Juny. De Generaal *Cesar Berthier* is den 25 Juny, te Turin aangeko men om er het bevel van de 27ste Militaire Divisie op zich te nemen, in de plaats van den Generaal *Menou*, welke tot Gouverneur van Toscane benoemd is.

De Rover *Pétrino*, bekend onder den naam van Rover van *Cavoverto*, is eindelyk te Vinovo gevangen genomen door den Heer *Rigade*, Capitein van de Gendarmerie van het Departement. Hy is reeds vier Jaaren door de Politie vervolgd geweest, maar wist dezelve altoos te ontsnappen. Hy heeft veele moorden en diefstallen gedaan en laast het Huis van de Maire *Cavoverto* in den brand gestoken, om dat deze schik kingen gemaakt had, hem in hechtenis te nemen.

Van Com meld men, dat den 12 Juny, des morgens ten acht uren, eene nieuwe Aardbeving, in de Gemeente van Barge, Arrondissement van Saluces, gevoeld is. De schok was zo hevige, dat het Volk, het geene de Mis hoorde, van schrik ter Kerk uitgevlogen is. Echter schynt dezelve geene groote gevolgen gehad te hebben, daar men er anders reeds van onderrigt zouden geweest zyn.

Het Hof van Lucca is, den 25sten, te Pisa aangekomen, om de Baden te nemen. Zyne Keizerlyke Hoogheid, den 24ste, als naar gewoonte te paard rydende, schrik te hetzelfde van een onverwagt gedruis en wierp den Prins op den grond, die zyne arm zwaar gekneust, evenwel niet gebroken heeft.

Den 8 Juny is *Hadey-Mustapha* Bey, met een Gevolg van vyf Personen, van Parys komende, door Nancy naar Konstantinopolen gereisd.

Dienzelfden dag is ook een Courier door Nancy gekomen, naar Weenen rydende.

Den 26 Juny heeft men te Pilsance, op de plechtigste wyze, de Publicatie afge kondigd, waar door Parma aan het Franfche Keizerryk verbonden word.

Des morgens ten 9 uren kwam de Maire met de andere Leden van de Municipali teit en de Commistarisfen van de Politie uit het Hôtel van de Maire, en begaf zich, begeleid van de Gendarmerie en een Detachement Liniegroepen, onder het geluid der klokken en het gespeel der Muziek, die den trein vooring, naar de Plaats Napole on, waar de eerste Publicatie gedaan is, en van daar naar de drie andere Plaätzen. Eene ontelbare meenigte Volks was vereenigd op de Plaätzen en volgde den Trein. De vreugde was op elks gelaat te lezen, en hun geroep van *leve Napoleon! leve de Kei zer!* vermengde zich met het geluid der Muzyk-Instrumenten en bestond de voorle zing van elke plechtige Acte, die voor altoos dit Land aan Frankryk hegt.

Ten half twaalf begaven zich alle Burgerlyke, Militaire en Gerichts Overheden naar de Hoofkerk, waar de Bisshop zelve het *To Deum* aanhefte, het Volk vereen de deszelfs stem met dien van den Priester, en den Heere te danken voor de welda ad, dien hy de Stad bewees. Des nademiddags vierde men op de Plaats Napoleon openbare Spelen, en vervolgens begaf zich het Volk in den Schouwburg, welke gratis open stand; voorts werd door eene Illuminatie dezen zo gelukkigen dag besloten.

E N G E L A N D.

AMSTERDAM den 15 Juny. De omslag der buitengewone Belasting over de ver schillende plaätzen van het Ryk is openlyk bekend geworden. Het te kort in de Fi nancien Z. M. in de noodzakelykheid gebragt hebbende, eene Geldleening te ope nen, heeft Hoogstdezelve de publieke Schuld niet willen vermeerdere, zonder tevens de middelen aantewyzen ter voldoening der Interesfen, en ter vermindering der Schuld zelve. Eene droevige ondervinding moet aan de Inwoners van dit Land heb ben geleerd het misbruik, dat men van deze maar al te gemakelyke Geldleeningen kan maken, zo men niet te gelyk de betaling verzekert; dit misbruik is de eerste oorzaak van het verval, waarin de Financien van het Ryk zich thans bevinden. De drang der omstandigheden Z. M. hebbende genoodzaakt tot dit middel overtegaan, heeft Hoogstdezelve getracht hetzelfde in zyne gevolgen minst bezwarend te maken, en, onder Hoogstdeszelfs Onderdanen dat geene, wat zy daarin moeten dragen, het gelykt te verdeelen. De Koning heeft eene directe Belasting den voorkaur gege ven, boven andere wegen van perceptie, die altyd onzeker en ongetyk zyn, en waarin de kosten van perceptie zelve dikwerf een groot gedeelte van den opbrengst

